GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNŢIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 95. Vinerĭ, 1 (13) Maiu. 1887.

Braşovŭ, 30 Aprilie 1887.

In revista nóstră, cu care amŭ încheiatŭ anulŭ 1879, rĕspunḑêndŭ celorŭ micĭ de inimă dintre noi, carĭ încă de p'atuncĭ pretindeau, că Românii asupriţĭ din Transilvania, Bănatŭ şi Ţéra unguréscă, n'arŭ mai avé mijlóce de a resista în contra curentului nimicitorŭ, le ḑiceamŭ:

„Vĕ înşelaţĭ! Mijlóce avemŭ, numai mijloculŭ ne lipsesce. Pe câtŭ timpŭ nu vomŭ cultiva decâtŭ interesele personale şi particulare; pe câtŭ timpŭ nu vomŭ înceta cu certele secĭ, cu ambiţiunile deşerte, cu intrigele şi frecările meschine; pe câtŭ timpŭ invidia, órbă cătră propriele interese, nepăsarea şi egoismulŭ vorŭ turbura necontenitŭ apele nóstre: nu ne putemŭ aştepta la nicĭ unŭ bine, la nicĭ unŭ resultatŭ favorabilŭ. Décă însĕ ne vomŭ sci avênta la nobila abnegare de sine, la curagiulŭ bărbătescŭ alŭ nemuritorilorŭ noştri antecesorĭ; décă ne vomŭ da mâna cu toţii puindŭ umĕrŭ la umĕrŭ spre o conlucrare sinceră frăţéscă, vomŭ afla şi adevĕratulŭ mijlocŭ de scăpare şi *avêndŭ mijloculŭ vomŭ avé şi mijlócele.*[1])"

La 1881, după terminarea lucrărilorŭ conferenţei nóstre generale electorale dela 12, 13 şi 14 Maiu a aceluiaşĭ anŭ, amŭ scrisŭ:

„Votulŭ pronunţatŭ cu unanimitate în conferenţa alegĕtorilorŭ românĭ, în preséra memorabilei ḑile de 3 (15) Maiu, ne este o viuă dovadă că, décă şi nu amu câştigatŭ încă mijloculŭ salvatorŭ, amŭ făcutŭ celŭ puţinŭ *unŭ pasŭ înainte*, unŭ pasŭ seriosŭ spre aflarea lui prin aceea, că representanţii alegĕtorilorŭ românĭ, „recunoscêndŭ necesitatea de a se uni toţĭ Românii de sub coróna s lui Stefanŭ şi de a şĭ împreuna şi organisa puterile pentru apĕrarea tuturorŭ drepturilorŭ şi a intereselorŭ naţionale", au încheiatŭ o legătură între sine şi s'au constituitŭ în solidaritate".

Totŭ atuncĭ amŭ adausŭ:

„Angajamentulŭ moralŭ, ce l'au luatŭ asupră'şĭ membrii conferinţei pentru o conlucrare lealĕ şi zelósă în direcţiunea indicată este mare şi fiăcare va avé sĕ rĕspundă pentru faptele lui înaintea forului moralŭ alŭ naţiunei[2])."

La 1884, salutândŭ decisiunile conferenţei nóstre ţinute atuncĭ la, 1, 2 şi 3 Iuniu, amŭ ḑisŭ:

„Convingerea, că fie-care Românŭ trebue sĕ-şĭ facă datoria pe deplinŭ şi că timpulŭ şovăiturilorŭ şi alŭ tocmelelorŭ a trecutŭ, s'a manifestatŭ în conferenţa din urmă mai tare ca acum trei anĭ, şi acesta este resultatulŭ celŭ mai îmbucurătorŭ, ce l'a produsŭ solidaritatea proclamată la 1881. De aceea putemŭ ḑice aḑĭ cu mai multŭ dreptŭ ca la 1881: „amŭ făcutŭ unŭ pasŭ înainte, dér nu spre stricăciunea, ci spre binele nostru, nu spre slăbirea, ci spre întărirea forţelorŭ nóstre naţionale, nu spre abisulŭ desbinărilorŭ şi alŭ neînţelegerilorŭ, ci spre portulŭ salvatorŭ alŭ armoniei şi alŭ conlucrărei frăţescĭ pentru binele şi fericirea poporului românŭ".

Articululŭ acesta l'amŭ fostŭ încheiatŭ cu cuvintele:

„Când vomŭ ajunge prin disciplinarea nóstră la gradulŭ de energiă şi de solidaritate, la care nisuimŭ, atuncĭ putemŭ fi sigurĭ, că nicĭ o putere contrară nu va mai puté zădărnici isbênda dreptei şi sântei nóstre cause.[3])"

Astăḑĭ, la 1887, când venimŭ a ne da părerea asupra lucrărilorŭ întrunirei nóstre electorale terminate Lunia trecută, putemŭ sĕ esclamămŭ cu aceeaşĭ îndreptăţire ca la 1881 şi ca la 1884:

Incă unŭ pasŭ înainte!

Amŭ începutŭ sĕ raţionămŭ; amŭ începutŭ sĕ facemŭ deosebire între vorbe şi fapte, între celŭ ce vorbesce şi lucréză şi între ceea ce vorbesce şi lucréză; amŭ începutŭ sĕ distingemŭ între persóne şi între principiile, de carĭ trebue sĕ se conducă apĕrarea causei nóstre; amŭ începutŭ sĕ cunóscemŭ că nu toţĭ suntŭ pentru tóte şi că într'unŭ organismŭ fiecare mădularŭ are menirea sa propriă, după raportulŭ, în care se află însuşirile sale individuale faţă cu condiţiunile de desvoltare normală şi sănătósă a întregului organismŭ; c'unŭ cuvêntŭ: amŭ începutŭ sĕ trecemŭ din stadiulŭ chaoticŭ alŭ cugetărilorŭ şi sentimentelorŭ conduse de instinctulŭ comunŭ de rassă, în stadiulŭ formaţiunei de idei şi de sentimente clare, conduse de consciinţa deşteptată a intereselorŭ nóstre comune naţionale.

Acésta este impresiunea, cu care ne-amŭ întorsŭ erĭ dela conferinţa nóstră din Sibiiu.

Este unŭ faptŭ constatatŭ chiar şi de străinĭ, că însemnate şi marĭ progrese a făcutŭ poporulŭ românŭ asupritŭ din Transilvania, Bănatŭ şi Ţéra unguréscă dela 1848 încóce, progrese, ce avemŭ sĕ le mulţumimŭ numai puterei sale de viéţă, iubirei sale de jertfă şi devotamentului fiilorŭ sĕi credincioşĭ. Scimŭ însĕ din cartea istoriei, că orĭ câtŭ de grabnicŭ ar înainta unŭ poporŭ elŭ nu va puté sĕ facă niciodată salturĭ nenaturale. Românii din aceste ţĕrĭ, nu numai că n'au pututŭ face asemenĭ săriturĭ anormale, dér au fostŭ împiedecaţĭ chiar în desvoltarea lorŭ naturală, normală, pentru că şi dela 1848 încóce mereu li s'au pusŭ piedecĭ; ei şi în acestŭ intervalŭ cu puţină întrerupere au fostŭ mereu asupriţĭ şi prigoniţĭ de cătră adversarii lorŭ.

N'avemŭ sĕ ne mirămŭ prin urmare, décă cu tóte progresele, ce le datorimŭ puterei de viéţă a elementului nostru, ne aflămŭ astăḑĭ încă numai la începutulŭ cristalisărei forţelorŭ nóstre intelectuale şi morale, ce trebue sĕ le punemŭ cu toţii în serviciulŭ causei nóstre naţionale, pentru ca ceea ce numimŭ noi *solidaritate naţională* sĕ pótă trece din domeniulŭ visurilorŭ şi alŭ dorinţelorŭ, în domeniulŭ realităţii şi alŭ faptelorŭ.

Nu suntemŭ ceea ce suntemŭ numai pentru că suntemŭ, ci pentru că *vremŭ sĕ fimŭ.*

Acésta convingere a începutŭ sĕ prindă rădăcină în minţile nóstre, după ce amŭ esperiatŭ cu toţii, că solidaritatea nu se decretéză, ci *se face* prin munca şi stăruinţa neobosită şi prin abnegarea fiă-căruia dintre noi, orĭ de câte orĭ i se cere sĕ lupte umĕrŭ la umĕrŭ cu fraţii sĕi pentru isbênda tuturorŭ.

De aceea membrii conferenţei trecute — o accentuămŭ cu viuă mulţămire — au datŭ, mai multŭ ca orĭ când, doveḑĭ nu neînsemnate de abnegaţiune personală în vederea situaţiunei grele a poporului nostru şi a trebuinţei de a lucra cu toţii în unire spre apĕrarea lui, şi acesta este, după noi, celŭ mai mare resultatŭ alŭ întrunirei de Lunĭ.

Solidaritatea nu s'a mai proclamatŭ formalŭ ca în alte rêndurĭ, şi acésta încă e unŭ progresŭ. Trimişii alegĕtorilorŭ românĭ 'şĭ-au strînsŭ însĕ cu atâtŭ mai mare căldură mâna unulŭ altuia, promiţĕndu-şĭ că vorŭ lucra ca fraţii în bună înţelegere. Mai multŭ însĕ, ei au luatŭ între sine angagiamentulŭ de a-şĭ da mână de ajutorŭ, de a se îmbărbăta, ér mai vêrtosŭ de a-şĭ *controla* unii altora faptele sĕvêrşite pe terêmulŭ politicŭ naţionalŭ.

Acestŭ contactŭ strînsŭ şi acéstă supraveghiere împrumutată a lucrărei fiăcăruia la postulŭ în care l'a pusŭ încrederea publică, este singura nóstră garanţiă, că interesele solidarităţii Românilorŭ nu numai că nu vorŭ suferì scădere, ci vorŭ fi necurmatŭ şi cu putere înaintate.

Pănă aicĭ amŭ schiţatŭ resultatulŭ celŭ mai de frunte alŭ întrunirei nóstre electorale dela 7, 8 şi 9 Maiu nou a. c. Mâne vomŭ vorbi de importanţa votului ei, faţă cu adversarii noştri.

Este mare crisa prin care trecemŭ şi póte că cei mai mulţĭ dintre delegaţii nostri întrunіţĭ la Sibiiu n'au fostŭ pe deplinŭ pĕtrunşĭ de gravitatea situaţiunei, în care se află astăḑĭ poporulŭ nostru. Trebue sĕ ne bucurămŭ însĕ, că s'au reculesŭ, cum s'au reculesŭ, şi au făcutŭ unŭ pasŭ înainte.

Incheiândŭ nu putemŭ da espresiune mai viuă sentimentelorŭ nóstre românescĭ şi încrederei ce-o avemŭ în isbênda causei nóstre naţionale, decâtŭ repetândŭ cuvintele, cu carĭ şĭ-a luatŭ ḑiua bună dela noi, la despărţire, unŭ vrednicŭ soţŭ de luptă din părţile nordice ale Transilvaniei, ḑicêndŭ:

„Sĕ ne ajute sfânta cruce!"

1) „Gaz Trans." Nr. 104 dela 30 Decemvre 1879.
2) „Gaz. Trans." Nr. 52 dela 5 (17) Maiu 1881.
3) „Gaz. Trans." Nr. 79 dela 6 Iuniu 1884.

Vocĭ din pressă asupra conferenţei nóstre.

„Românulŭ" de Lunĭ, vorbindŭ în articululŭ sĕu de fondŭ despre conferinţa din Sibiiu, ḑice că principiulŭ pasivităţii încă totŭ trebue sĕ cârmuiéscă politica Românilorŭ din Ardealŭ. Apoi continuă astfelŭ:

Ceea ce Adunarea generală din 1887 va lucra cu folosŭ pentru viitorulŭ Românilorŭ de dincolo de munţĭ va fi întărirea unirei între tóte grupurile române din Transilvania şi din Ungaria; va fi demonstrarea cea mai strălucită şi cea mai amĕnunţită a următorului adevĕrŭ: cu câtŭ în concertulŭ glasurilorŭ unanimităţii române din Transilvania şi din Ungaria se vorŭ auḑi mai puţine note discordante, cu atâtŭ unŭ viitorŭ ferice şi... omenescŭ se va realisa mai iute pentru Românii de dincolo de munţĭ.

Adunarea generală din 1887 va trebui sĕ găséscă unŭ modus vivendi, care sĕ permită Românilorŭ pe terenulŭ cestiunilorŭ celorŭ marĭ sĕ fiă într'o completă şi desĕvêrşită unire.

Decă pentru cestiunĭ secundare, discuţiunĭ şi chiar vrajbă se vorŭ nasce, cum s'a născutŭ, între cutare şi cutare grupŭ, apoi este o condiţiune esenţială a esistenţei şi demnităţei naţionale, ca cestiunile cele mar sĕ găséscă pe toţĭ Românii într'unŭ sufletŭ şi într'o simţire.

De aceea, décă Adunarea generală din 1887 nu va avea, în ceea ce privesce scopulŭ sĕu de căpeteniă, decâtŭ sĕ confirme din nou voturile din 1881 şi 1884, sarcina cea mare, resultatulŭ practicŭ şi folositorŭ vorŭ fi acelea de a hotărî unirea, unirea strînsă şi neatacabilă a tuturorŭ Românilorŭ.

Tacă patimele, triumfe Românismulŭ şi unirea indisolubilă! Vomŭ reveni asupra discuţiunilorŭ Adunărei din Sibiiu. In aşteptare, urămŭ fraţilorŭ noştri isbândă bună în lucrările ce sĕvêrşescŭ. Lucreze pentru viitorŭ, posteritatea îi va bine-cuventa. Susŭ inimele, Românĭ!

„Unirea" de Mercurĭ, accentuândŭ însemnătatea conferinţei din Sibiiu din punctŭ de vedere alŭ românismului, ḑice:

La 1877, acum ḑece anĭ numai, Europa întréga — voimŭ sĕ vorbimŭ de poporŭ — protesta cu indignare în contra suferinţelorŭ ce regimulŭ turcescŭ făcea pe Bulgarĭ sĕ indure. Şi Bulgarii au fostŭ şi suntŭ abia o mână de ómenĭ.

Cu Românii din imperiulŭ austro-ungarŭ nu e totŭ aşa.

Numĕrulŭ lorŭ se urcă la 3,500,000; ei plătescŭ statului imposite în suma de 80,000,000 de fl. şi dau patriei unŭ numĕrŭ de 80 mii de apĕrătorĭ, a cărorŭ vitejiă a lăsatŭ urme strălucite pe orĭ-ce câmpŭ de bătaiă, în timpŭ de secole.

Prin urmare, în Austro-Ungaria suntŭ Românĭ mai mulţĭ de câtŭ Bulgarĭ în Bulgaria, şi totuşĭ Bulgarii potŭ, au dreptulŭ, a'şĭ regula ei înşişĭ sórta, pe când Românilorŭ de peste munţĭ unŭ elementŭ veneticŭ le impune vederile şi voinţele sale, întrebuinţéză averea, puterea şi vitejia lorŭ în scopurĭ lorŭ contrarie; suntŭ în Austro-Ungaria mai mulţĭ Românĭ decâtŭ Grecĭ în Grecia — şi Grecia e un regatŭ independendŭ; suntŭ mai numĕ-

roşĭ Românii din imperiulŭ vecinŭ de câtŭ Serbii în Serbia şi totuşĭ Serbii suntŭ constituiţĭ în statŭ independentŭ.

Europa a stăruitŭ, ba a şi luptatŭ în unele casurĭ pentru întocmirea acestorŭ micĭ state independente; şi nu de sentimentalismŭ condusă a fostŭ ea, ci de interesulŭ de a aduce pe câtŭ se póte pacea şi buna înţelegere între popóre, pentru a avé ea însăşĭ linişte şi a'şĭ asigura propăşirea.

Românii din imperiulŭ austro ungarŭ nu cerŭ atâtŭ de multŭ. Ei primescŭ sĕ rĕmână supuşĭ şi cetăţenĭ ai împĕrăţiei, dér cu individualitatea lorŭ proprie, — cum au avut'o până la 1866 — ca poporŭ egalŭ în drepturĭ cu celelalte popóre împreună locuitóre.

Şi décă a lorŭ voiă acum póte fi înăbuşită, veni va neapĕratŭ ḑiua când dreptate li se va da; căcĭ întocmirile politice ibride, cum e dualismulŭ, pórtă în ele chiar causa sdruncinărei şi a peirei lorŭ.

Românii, luminaţĭ din istoria lorŭ trecută, vorŭ sci s'aştepte; dér ar fi bine pentru toţĭ şi în folosulŭ tuturorŭ, ca aşteptarea sĕ nu li se facă prea lungă.

Acestea ne-amŭ creḑutŭ datorĭ a le arăta lumei în momentele când fruntaşii Româniloru de peste munţĭ suntŭ adunaţĭ pacînicŭ spre a otărî ce au de făcutŭ pentru a se apăra de peirea cu care suntŭ ameninţaţĭ.

Declaraţiune.

Cetitorilorŭ noştri le este cunoscutŭ că în numĕrulŭ fóiei nóstre din 25 Aprilie (7 Maiu) amŭ adresatŭ colegilorŭ noştri dela „Tribuna" mai multe întrebărĭ, provocându i sĕ ne dea rĕspunsŭ neamĕnatŭ.

D-lŭ Ioan Slavicĭ vine acum şi face relativŭ la întrebările nóstre, în „Tribuna" de Mercurĭ 29 Aprilie st. v., următórea declaraţiune:

Sibiiu, 28 Aprilie v.

In numĕrulŭ dela 23 Aprilie v. alŭ »*Tribunei*" s'a publicatŭ unŭ articulŭ, care se începe cu următórea constatare:

„In timpulŭ celorŭ din urmă doi anĭ, de când susţinemŭ causa naţională în colónele „*Tribunei*", adversarii noştri au avutŭ adeseorĭ mulţumirea de a ne vede în posiţiune de apĕrare faţă cu colegii noştri românĭ.

„Chiar mai nainte de a fi apărutŭ „*Tribuna*", s'a făcutŭ în colónele »*Luminătorului*", în ale „*Gazetei Transilvaniei,*" în ale „*Viitorului*", în ale „*Calicului*" şi în ale »*Telegrafului Românŭ*" cele mai hotărîte opintirĭ spre a slăbi încrederea publicului românŭ faţă cu intreprinderea *literară*, pe care o iniţiasemŭ, şi spre a acredita în opiniunea publică română cele mai grave bănuelĭ în ceea-ce privesce scopurile *politice* urmărite de noi."

Vorbindŭ apoi despre impresiunea, pe care o vorŭ fi producêndŭ asupra publicului cetitorŭ polemicele de felulŭ acesta, articolulŭ se exprimă prin cuvintele:

„De sigurŭ însĕ fórte mulţĭ dintre cetitorĭ vorŭ fi luândŭ violenţa acésta dreptŭ o urmare a resentimentului *personalŭ* numai —"

Simţindu-se atinsŭ de acestŭ articulŭ, d-lŭ *Dr. Aurel Mureşianu* publică în numĕrulŭ dela 25 Aprilie a. c. o întimpinare, în care întrebă:

„„Décă cei dela »*Tribuna*" mai ţinŭ la ceea-ce va sĕ ḑică onóre şi omeniă, atuncĭ îi provocŭ categoricŭ sĕ'mĭ arete neamînatŭ, în care numĕrŭ alŭ „*Gazetei Transilvaniei*" *înainte de apariţiunea* „*Tribunei,*" am încercatŭ eu séu ceilalţĭ colegĭ ai mei dela fóia, pe care o conducŭ acum de aprope ḑece anĭ, în care numĕrŭ alŭ „Gazetei", ḑicŭ, am încercatŭ noi, »prin cele mai hotărîte opintirĭ" sĕ aducemŭ în descreditŭ întreprinderea literară a „*Tribunei*". Sĕ'mĭ arete în specialŭ, în care numĕrŭ înainte de apariţiunea „*Tribunei*" am amintitŭ noi măcarŭ cu unŭ singurŭ cuvêntŭ de „*Tribuna*". Sĕ ne spună, décă întimpinarea ce le-amŭ făcut-o la apariţiunea „Tribunei" (în nr. 51 al „Gazetei Transilvaniei" dela 19 Aprilie st. v. 1884) cu cuvintele: „*Felicitândŭ apariţiunea noului diarŭ, dorim din inimă confraţilorŭ noştri deplin succesŭ pe terenulŭ publicităţii!*" sĕ ne spună, décă acéstă întimpinare este discreditarea de care vorbescŭ ei? Sĕ-mĭ arete în fine, décă omeni cinstiţĭ şi de omeniă suntŭ, unde şi în care numĕrŭ alŭ foiei nóstre am polemisatŭ noi vre-odată cu »Tribuna", accentuândŭ interese personale séu particulare, şi nu pe basa şi pentru apĕrarea principiilorŭ naţionale, ce le profesămŭ? Sĕ-mĭ arete acesta citândŭ pasagele din acelŭ numĕrŭ!""

Fiindŭ că vreu sĕ se scie, că ţinŭ la „onóre" şi la „omeniă", şi fiindŭ că mĕ bucurŭ, mai pre susŭ de tóte, décă potŭ sĕ contribuescŭ câtuşĭ de puţinŭ la stabilirea bunei înţelegerĭ între fraţĭ şi tovarăşĭ de luptă, declarŭ, ca autorŭ alŭ articolului publicatŭ în „*Tribuna*," că în adevĕrŭ în colónele „*Gazetei Transilvaniei*" nicĭ măcarŭ amintire nu s'a făcutŭ despre „Tribuna" mai nainte de a fi apărutŭ acestŭ ḑiarŭ şi că nu-mĭ aducŭ aminte, ca după apariţiunea „*Tribunei*" în colónele „*Gazetei Transilvaniei*" sĕ se fi făcutŭ opintirĭ pentru discreditarea întreprinderii nóstre literare.

Despre atacurile ce ni s'au făcutŭ înainte de apariţiunea „*Tribunei,*" m'am pronunţatŭ numai în tesă generală, ér cele ce ni s'au făcutŭ în urmă le suntŭ cunoscute publicului. Departe a fostŭ însĕ şi departe este de mine gândulŭ de a presupune, orĭ de a face sĕ se presupună, că aceste atacurĭ suntŭ pornite din *interese personale.*

Discuţiunea resultată din deosebirea de vederĭ politice nu póte sĕ atingă câtuşĭ de puţinŭ *persóna* celorŭ ce iau parte la ea.

Ioan Slavicĭ.

Polemica pentru Bosnia şi Erţegovina.

Polemica ce s'a ivitŭ între pressa oficiósă germană, rusă şi austro-ungară cu privire la ocuparea Bosniei şi Erţegovinei, culminéză într'aceea, că: pressa rusă impută oposiţiunei Germaniei nesuccesele Rusiei în Orientŭ şi ocuparea Bosniei şi Erţegovinei de către Austro-Ungaria; pressa germană din contră ḑice, că ocuparea celorŭ două provincii se datoresce unei înţelegerĭ, ba chiarŭ unui tractatŭ încheiatŭ între Austro-Ungaria şi Rusia înainte de rĕsboiulŭ cu Turcia şi că Germania n'a sciutŭ de acésta până la congresulŭ din Berlinŭ, unde ea a întêmpinatŭ pe Rusia cu cea mai mare bunăvoinţă; ér pressa austro-ungară contestă esistenţa unui tractatŭ şi ḑice că congresulŭ din Berlinŭ i a datŭ Austro-Ungariei mandatŭ d'a ocupa cele două provincii.

Polemica acésta luândŭ dimensiunĭ şi ajungêndŭ pe unŭ tĕrêmŭ, care nu putea fi favorabilŭ pentru relaţiunile celorŭ trei imperii, mai cu sémă că organulŭ lui Bismarck declarase, că pré puţinŭ îi pasă Germaniei de aceea, că cine stăpânesce Bosnia şi Erţegovina; adresându-se apoi şi o interpelare în dieta din Pesta în acéstă cestiune: negreşitŭ că trebuia lămuritŭ lucrulŭ, spre a se pune odată capĕtŭ polemicei. De aceea contele Andrassy s'a şi dusŭ în Viena, unde a fostŭ primitŭ în audienţă de monarhulŭ, cum se ḑice, spre a solicita documentele oficiale în acéstă privinţă; de asemenea d. Tisza s'a dusŭ în Viena spre a se'nţelege cu ministrulŭ de esterne Kalnoky asupra rĕspunsului ce sĕ lŭ dea la interpelarea deputatului Iranyi.

După cum se comunică acum din Viena, publicarea documentelorŭ oficiale nu se va face, pentru ca sĕ nu se mai prelungéscă polemica de ḑiare, dér d-lŭ Tisza va face în rĕspunsulŭ sĕu mai multe rectificărĭ la aserţiunile pressei germane.

De altă parte „Nord" din Bruxela publică o notă pronunţată oficiósă, care combate cele scrise de organulŭ lui Bismarck. Fóia ruséscă contestă, că Rusia a estradatŭ Austro-Ungariei Bosnia şi Erţegovina; Rusia n'a pututŭ esecuta nimicŭ în 1878 din causa atitudinei puţinŭ binevoitóre a lui Bismarck. Guvernulŭ din Petersburg a aflatŭ mai târḑiu, că mânia lui Bismarck e de căutatŭ în faptulŭ, că Rusia a împedecatŭ în 1875 pe Germania d'a năvăli asupra Franciei. Numai lui Bismarck şi lui Beaconsfield are a mulţămi Rusia, că costisitorulŭ rĕsboiu din 1877 n'a adusŭ acesteia avantagiele dorite. „Nord" încheiă cu cuvintele: Bismarck a perdutŭ în 1878 strălucita ocasiune, de a-şĭ câştiga simpatiele şi recunoscinţa poporului rusŭ.

SCIRILE ḐILEI.

Regele şi *Regina României* au plecatŭ la Sinaia, spre a primi visita M. Sale Impĕrătesei nostre. Unŭ detaşamentŭ de vênătorĭ va ţiné cu acéstă ocasiune în Sinaia garnisóna.

—x—

„Bud. Corr." anunţă, că d. I. *Brătianu*, a comunicatŭ însărcinatului de afacerĭ românŭ din Viena, că delegaţii românĭ vorŭ merge peste câteva ḑile la Viena spre a reîncepe negociările pentru încheiarea convenţiei comerciale.

—x—

In urma deselorŭ incendiurĭ ivite în ţeră, *reuniunea pompierilorŭ de aci* a luatŭ diferite mĕsurĭ pentru siguranţa oraşului contra *pericolului de focŭ* şi pentru liniştirea publicului. Astfelŭ s'a adresatŭ comandei militare de aci rugarea ca, deórece statulŭ pompierilorŭ nu e destulŭ de mare în casŭ de incendiu, sĕ li se pună la disposiţia pompierilorŭ militarii liberĭ de serviciu; apoi căpităniei oraşului i s'a adresatŭ rugarea, sĕ intervină ca comisarii de focŭ şi publiculŭ sĕ observe strictŭ ordinea de stingere, şi în casŭ de vre-unŭ periculŭ de focŭ sĕ se anunţe comanda pompierilorŭ, depositulŭ filialei, comisarii de focŭ, comisiile (expositurile) poliţienescĭ, căpitănia oraşului. Proprietarii de case sĕ aibă în totdéuna la disposiţiă o scară, o puţină cu apă şi puciosă. Pentru liniştirea publicului s'a stabilitŭ semnalulŭ pentru casŭ de focŭ în satele de prinprejurŭ cu 6 bătăi în clopotŭ, afară de Stupinĭ, Dĕrste, Timişulŭ de susŭ şi de josŭ, pentru care semnalulŭ e 5 bătăi.

—x—

D. *Mihailŭ Russu*, juristŭ-practicantŭ la judecătoria cercuală de aci, a fostŭ numitŭ de ministrulŭ justiţiei vice notarŭ la aceeaşĭ judecătoriă.

—x—

In *Galiţia* şi în *Bucovina* au isbucnitŭ la 7 Maiu n, *incendiurĭ* de pădurĭ, carĭ au luatŭ colosale dimensiunĭ: ardŭ pădurile dela Berhometŭ şi cele dealungulŭ nouei căi ferate Hatna Câmpulungŭ. Foculŭ se vede în depărtare de 7 milurĭ şi se simte la distanţă de milurĭ fumulŭ celŭ grosŭ şi înăbuşitorŭ. Periculŭ e din causa secetei fórte marĭ. Mai cumplitŭ bântue foculŭ moşiele căpitanului ţĕrei Bucovina, br. Vasilco. Direcţiunea de bunurĭ a pădurilorŭ periclitate ale fondului religionarŭ

FOILETONU.

Horĭ poporale

de prin părţile sătmărene, culese
de I. Kováry.

Dómne, la inima mea
Este unŭ rîu şĭ-o fântânea:
Fântâna-i nĕcasŭ de mórte,
Rîulŭ le spală pe tóte.

***

De jale şi de bănatŭ
Câte lacrĕmĭ am vĕrsatŭ
Am făcutŭ fântână 'n satŭ,
Fântână cu trei isvórĕ
Cine bea din ea sĕ móră,
De-orŭ bea dujmanele mele
Crepe inima în ele,
Dér de-a bea drăguţulŭ meu
Sĕ mi-lŭ ţină Dumneḑeu.

***

Dragostile cele marĭ
Mergŭ pe drumŭ ca doi tâlharĭ,
Dragostile cele micĭ
Mergŭ pe drumŭ ca doi voinicĭ;
Mergŭ prin tină, nu se 'ntină,
Mergŭ în têrgŭ, nu se ruşină,
Mergŭ prin apă, nu se 'nécă
De tinerĭ feciorĭ se legă.

***

Ochii tĕi şi genele
Ciuntă-mĭ mie ḑilele,
Ochii tĕi şi gura ta
Ciun'ă-mĭ mie viéţa.

***

Sĕracile dragostile
Ciripescŭ ca pasĕrile
Pe sub tóte gardurile.
Eu le chemŭ sĕ vie 'n casă
Ele ḑicŭ că n'orŭ veni
Se temŭ că le-oiŭ dojeni.
Cum focŭ sĕ le dojenescŭ,
Când totŭ la ele gândescŭ?

***

Frunḑă verde de pe ritŭ
Tu bade aşa-i gânditŭ,
Că io-oiŭ bé apă din tĕu
Şi-oiŭ peri de dorulŭ tĕu,
Dér beui apă din scaiŭ
Şi pe tine te uitaiŭ.

***

Am unŭ drăguţŭ, nu-i drăguţŭ,
Ci-i pénă verde şi struţŭ;
Când ilŭ veḑĭ între feciorĭ,
Gândescĭ, că-i unŭ struţŭ de florĭ;
Când ilŭ veḑĭ între fétuţe
Gândescĭ că-i o panclicuţă;
Când se gată cu lacreu,*)
Gândescĭ, că i unŭ spicŭ de grâu,
Când se gată cu guba
Gândescĭ, că-i strugurŭ tómna,
Strugurulŭ decă se cóce
Multă voiă bună-ţĭ face.

***

Suflă vêntulŭ, érba cresce,
Omŭ la omŭ trage nădejde,
Numa io şi mândra mea
Nu ne tragemŭ nedejdea.

***

Frunḑă verde de pe ritŭ,
Cine dracu a şi vĕḑutŭ
Grădină fără prilazŭ
Dragoste fără nĕcazŭ?

***

Pentru tine, bădiţŭ dragŭ,
Nu mĕ mână maica 'n satŭ,
Nicĭ dup' apă la fântână
Num' odată 'n sĕptĕmână,
Se teme că ne omŭ tĕlni
Pe cărarea fântânii.
Cărarea i alunecósă
Gura badei mincinósă.

***

Bate-lŭ Dómne, şi-lŭ trăsnesce
Pe celŭ ce mĕ necăjesce;
Bate-mi-lŭ Dómne, şi-lŭ tună
Pentru cine n'am ḑi bună.

***

In fundulŭ ogrăḑii nóstă*)
Am o grădină frumósă
Dér nu-i cine s'o 'ngrădéscă,
Am unŭ frate, o-a 'ngrădi
Eu cu maica o-oiu plevi
Şĭ-acolo mĭ-oiu răstăvi:
Trandafirŭ buciuliosŭ
Drăguţulŭ mi-i mâniosŭ,
Trandafirŭ cu buciuliă
Nu-mĭ pasă de alui mâniă,
Că eu mândru m'oiu găta
Totŭ cu spăcelŭ de cocónă
Şĭ-oiŭ merge la ulicióră,
Din paşĭ voiŭ păşi răruţŭ,
Cu ochii oiŭ căta mândruţŭ,
Cu gura-oiŭ grăi blânduţŭ
Şi mi-oiŭ prinde altŭ drăguţŭ
Mai din viţă, mai din neamŭ
Nu ca şi elŭ unŭ ţiganŭ,
Mai frumosŭ, mai împĕratŭ
Nu ca elŭ unŭ blăstematŭ.

***

Măriuţă din departe,
Trămite mĭ puţină carte.
S'o cetescŭ séra la lună
Sĕ am şi eu voiă bună,
S'o cetescŭ séra la stele
Sĕ am şi eu mângăiere.

---

*) lacreu—unŭ vesmêntŭ de postavŭ negru cu şinóre şi nasturĭ mulţĭ, mai de multŭ purtau numai cei avuţĭ, dér acum şi cei neavuţĭ au, deşi nu e pré practicŭ. Cum se ḑice: »nicĭ de rugă, nicĭ de fugă.

*) nóstă=nóstre=nóstră.

gr. or. a trimisŭ funcţionarĭ pentru a da ajutorŭ la loculŭ de incendiu. De asemenea unŭ incendiu grozniců a prăpăditŭ pădurile dinprejurulŭ Frumósei in judeţulŭ Bacău din Moldova. Mulţămită unei ploi torenţiale ce a cădutŭ după o ardere de 48 óre, pădurile au scăpatŭ de o distrugere totală, căcĭ nicĭ trupele nicĭ satele ce au alergatŭ in ajutorŭ, n'au putută stinge foculŭ.

—x—

D. Alesandru *Popovicĭ* a fostŭ hirotonitŭ în Sibiiu de preotŭ pentru parohia *Cuşma*. D-lŭ Isaia *Popa*, oficiantŭ în cancelaria consistorială, a fostŭ alesŭ parohŭ în *Ocna inferióră*.

—x—

Studenţii dela universitatea din *Viena* au făcutŭ in 9 Maiu n. o *demonstraţiune* profesorului *Maassen* pentru unŭ discursŭ ce l'a ţinutŭ acesta în camera seniorilorŭ. I-au strigatŭ studenţii „*pereat*“ şi a scăpatŭ de alte demonstraţiunĭ după prelegere numai prin aceea, că Maassen s'a retrasŭ in decanatŭ.

—x—

Esposiţiunea din Craiova a Cooperatorilorŭ din România se va deschide negreşitŭ Duminecă 2 Augustŭ 1887. Până acum suntŭ mai bine de 1,000 industriaşĭ şi agricultorĭ marĭ din ţéră inscrişĭ spre a participa la dênsa. Peste curêndŭ va apăré şi planulŭ acelei esposiţiunĭ, care se va trimite prin ḑiarulŭ „Cooperatorulŭ Românŭ“ d lorŭ esposanţĭ. Mai multe fabricĭ de maşinĭ industriale din străinătate vorŭ lua parte de asemenea in secţiunea internaţională a acestei esposiţiunĭ.

—x—

Şcóle primare urbane în România în 1885 au fostŭ 288, dintre carĭ 154 de băieţĭ şi 134 de fete. Dintre aceste şcóle, 265 au fostŭ întreţinute de statŭ şi 23 de comune.

Mişcarea electorală a Sêrbilorŭ.

In ḑiua de 1 Maiu s'a ţinutŭ în Neoplanta o altă conferinţă electorală a Sêrbilorŭ, sub preşedinţa D-rului Polit.

„Branic“ din Neoplanta comunică următórele concluse, aduse de către acéstă adunare: 1) Partidulŭ liberalŭ alŭ naţiunei sêrbescĭ rĕmâne basatŭ pe programulŭ din Becicherecul-mare dela anulŭ 1872. 2) Partidulŭ se declară organisatŭ. 3) Unde partidulŭ nu va puté reuşi cu candidatulŭ sĕu, séu nu va puté ajuta ca sĕ învingă candidatulŭ naţionalŭ, comitetulŭ centralŭ în conţelegere cu comitetulŭ localŭ respectivŭ va hotărî, décă partidulŭ va avé sĕ sprijinéscă pe candidatul oposiţiunei maghiare, séu nu. „Branic“ s'a decretatŭ de organulŭ partidului.

După adunare, constituindu-se comitetulŭ centralŭ, Dr. Polit s'a alesŭ de preşedinte, ér deputatulŭ dietalŭ Michael Dimitrijevicĭ de vicepreşedinte.

Internatulŭ reuniunei femeilorŭ române din Braşovŭ.

Domnule Redactorŭ! Călĕtorindŭ în dilele acestea pe la Braşovŭ, între altele am visitatŭ şi internatulŭ înfiinţatŭ şi susţinutŭ de reuniunea femeilorŭ române din Braşovŭ.

Elevele, pe lângă studiele ce şi-le facŭ la şcólele din locŭ, se deprindŭ în internatŭ cu menajulŭ şi rênduelele casei, mai departe cu totŭ felulŭ de lucrurĭ ţinĕtóre de industria de casă, însĕ nu de luxŭ. Spre cea mai mare bucuriă a mea am aflatŭ aicĭ rĕsboiulŭ de ţĕsutŭ — odinióră — şi astăḑĭ prin unele locurĭ — primulŭ acaretŭ din casele familielorŭ românescĭ; mai departe maşina de cusutŭ etc. etc.

Pentru tótă instrucţia şi pentru întrega alimentare se plătesce de elevă 10 fl. pe lună; apoi fiind-că reuniunea spriginesce şi pe orfanele sĕrace, totŭ la 5 eleve cu plată se primesce o orfană fără plată; elevele fără plată trebue sĕ provadă servitiele interne. Obiectele lucrate de eleve suntŭ parte pentru ele însĕşĭ, parte suntŭ destinate spre vênḑare.

Intre alte obiecte destinate spre vênḑare merită a fi recomandate nisce postavurĭ ţĕsute de eleve, potrivite pentru totŭ felulŭ de vestminte bărbătescĭ (şi pentru costume). Cei ce dorescŭ sĕ încurajeze acéstă întreprindere frumósă a reuniunei şi voescŭ totŭ-odată a'şĭ procura materii trainice şi eftine se potŭ adresa orĭ când la d-na *Maria Bellu*, diregenta internatului.

Incheiândŭ, mĕ simtŭ datorŭ a îndemna pe acei părinţĭ, carĭ voiescŭ sĕ dea fiicelorŭ lorŭ o crescere practică, corĕspunḑĕtóre modestelorŭ referinţe, în care trăimŭ noi, Românii, sĕ le trămită în acestŭ internatŭ.

Unŭ călĕtorŭ.

Vorbirea

d-lui *Georgiu Popŭ* din Băsescĭ, către alegĕtorii românĭ din cerculŭ Cehului.

(Fine.)

Intr'unŭ statŭ constituţionalŭ, cum ar fi sĕ fiă după forma sa de guvernare statulŭ nostru, cetăţenii au fórte marĭ drepturĭ, ei adecă suntŭ părtaşĭ puterei suverane de statŭ, va sĕ ḑică Maiestatea Sa Regele împarte puterea sa suverană de statŭ cu popórele sale, cu cetăţenii statului, şi étă cum: Totŭ la trei anĭ, cum a fostŭ la noi mai nainte, şi acum totŭ la cincĭ anĭ dintre cetăţenii patriei, aceia, carĭ după lege suntŭ alegĕtorĭ şi alegŭ deputaţii lorŭ la dieta ţĕrei, carĭ apoi împreună cu Monarchulŭ aducŭ şi facŭ legile ţĕrei, strămută şi le abrogă cu totulŭ cele vechĭ, în puterea cărorŭ legĭ au dreptulŭ prin deputaţii lorŭ a controla şi a cere sémă déla miniştrii, şi prin miniştrii dela tóte deregătoriile din ţéră, că aceia cum esecută legile aduse prin dietă, cum manipulézá avutulŭ statului; căcĭ fără învoirea deputaţilorŭ şi adecă fără învoirea dietei nu este iertatŭ a face, a arunca dare de unŭ crucerŭ pe locuitorĭ, nu este iertată asentarea unuia singurŭ soldatŭ cum dispunŭ. adecă, sĕ fiă scurtŭ, de averea şi de puterea statului; adecă fiăcare alegĕtorŭ face parte din suveranitate, din puterea ţĕrei, şi fiindŭ aşa, lasŭ în judecata D-vóstre pe acei alegĕtorĭ, carĭ dreptulŭ acesta säntŭ nu-lŭ folosescŭ după cea mai bună convingere a lorŭ spre binele patriei, ci-lŭ facŭ marfă de vênḑare, aceia suntŭ mai rĕi ca vameşulŭ şi păgânulŭ, şi aceia carĭ îlŭ vendŭ şi şi aceia carĭ îlŭ cumpĕră suntŭ tradătorĭ de patriă.

Va sĕ ḑică, într'unŭ statŭ constituţionalŭ suntŭ legĭ, este dietă şi guvernŭ, aşa bunŭ seu rĕu precum o voiescŭ şi aşa precum o merită cetăţenii statului.

Sĕ cercămŭ situaţiunea, starea lucrului, cum adecă ne putemŭ folosi de drepturile constituţionale. Am premersŭ cu datorinţele faţă de statŭ, amŭ înregistratŭ şi drepturile nostre pe scurtŭ în puterea cărora noi alegĕtorii suntemŭ îndreptăţiţi a controla faptele guvernului la alegerĭ şi apoi în dietă prin deputaţii noştri. Sĕ vĕ spunŭ însĕ ce nu este iertatŭ:

Nu-i iertatŭ sĕ tragemŭ în judecata nóstră faptele Maiestăţii Sale; nu-i iertatŭ, sĕ agitămŭ confesiunile una contra celeialalte. Aste noi nicĭ că le-amŭ făcutŭ ca cetăţenĭ lealĭ şi pacînicĭ. Nu i permisŭ sĕ agitămŭ cu naţionalitate, de pildă, nu-i iertatŭ sĕ dicemŭ către alegĕtorĭ: nu-ţĭ da votulŭ tĕu unui slovacŭ, nemţŭ, ungurŭ seu jidanŭ, ci daţi-vĕ votulŭ fraţilorŭ voştri românĭ, asta nu mai este iertatŭ. Asta noi amŭ făcut'o în trecutŭ, acum însĕ tóte disposiţiile legilorŭ celorŭ mai nouĕ nisuescŭ în feliu şi feliu de formă a-o curma asta.

Este şi asta ca multe altele disposiţiunĭ intenţionate în contra naţionalităţilorŭ, der nu vorŭ ave resultatulŭ doritŭ de puternicii ḑilei, căcĭ noi in cele din urmă ne cunoscemŭ şi de altcum prin semnulŭ sântei crucĭ, că suntemŭ creştinĭ şi Românĭ.

Ne este de altcum permisŭ sĕ criticămŭ faptele guvernului şi sĕ aducemŭ judecata nostră asupra acelora, ceea ce sĕ-o şi facemŭ fără reservă pecum se cuvine cetăţenilorŭ liberĭ şi conscii de drepturile şi datorinţele lorŭ.

La începutulŭ erei nouĕ constituţionale în anii şese decĭ drepturile constituţionale locuitorii ţĕrii mai preste totŭ le foloseu liberŭ, neîmpedecaţĭ.

Domnia-vóstrĕ, cei mai bĕtrânĭ, scumpĭ soţĭ ai mei de luptă, vĕ veţĭ aduce aminte, cum noi în cerculŭ acesta electoralŭ la anulŭ 1869 ne luptasemŭ mai o sĕptĕmână întrégă la alegerea de deputatŭ în contra nepotului fişpanului comitatului, cu toţĭ diregĕtorii comitatensĭ, precum eramŭ noi, câţiva deregĕtorĭ comunalĭ, notarĭ, judĭ, apoi vrednicii nostri preoţĭ, fără ca diregĕtorilorŭ sĕ li se fi făcutŭ cea mai mică imputare, precum se cuvine în unŭ statŭ constituţionalŭ.

Domnia şi puterea însĕ este de mare lăcomiă şi fiindŭ domnii ministri şi ei ómenĭ, muncescŭ ca cu totŭ preţulŭ sĕ ţină în mâna lorŭ puterea statului, în urmarea căreia s'a formatŭ în statulŭ nostru unŭ curentŭ fórte condemnabilŭ.

Aḑĭ adecă se pretinde ca toţĭ diregĕtorii de susŭ dela ministeriu până în comună sĕ ţină la alegerĭ cu partida guvernului; curentulŭ acesta nu are putere în legile patriei şi aşa nicĭ nu se pretinde pe faţă dela diregĕtorĭ, deră care dintre dênşii cutedă sĕ facă contrariulŭ, acela apoi póte sĕ se aştepte la vexaţiunĭ şi la persecuţiunĭ, eră cei credincioşĭ partidei guvernului, la părtinire şi la binefacerĭ din partea guvernului.

Va sĕ ḑică, tóte diregĕtoriile, în mâna cărora este depusă puterea statului şi carĭ arŭ avea chiămarea sĕ esecute şi sĕ supraveghieze esecutarea legilorŭ patriei după dreptŭ şi dreptate, lucră la alegerĭ pe faţă séu pe dosŭ pe partea guvernului şi prin acésta zădărnicescŭ silinţa acelorŭ alegĕtorĭ, carĭ nu suntŭ mulţămiţĭ cu starea lucrurilorŭ de astăḑĭ şi carĭ arŭ dori schimbarea guvernului şi tragerea aceluia la rĕspundere. —

Este lucru durerosŭ, că dela reactivarea guvernului parlamentarŭ încă nu a fostŭ casŭ, ca la alegerĭ ministeriulŭ sĕ nu fi dobânditŭ maioritatea deputaţilorŭ dietalĭ şi aşa apoi drepturile cele frumóse, carĭ ni le garantézá constituţia rĕmânŭ literă mortă, rĕmânŭ şi se facŭ iluziunĭ.

Amŭ esperiatŭ, durere, cu toţii, cum înainte şi pe timpulŭ alegerilorŭ vine ispita în chipŭ de omŭ şi ofere arginţii lui Iuda celŭ fără de lege pentru cumpĕrarea sufletelorŭ alegĕtorilorŭ. Suntŭ cercurĭ electorale, unde corteşii cumpĕră prin crîşme alegĕtorii din întréga comună, carĭ apoi desbrăcaţĭ sêrmanii de totă demnitatea omenéscă suntŭ conduşĭ la alegerĭ prin Iuda cumpĕrătorulŭ ca nisce dobitoce.

In urma acestora s'a întêmplatŭ, că alegĕtorii în causele lorŭ s'au rugatŭ de deputatulŭ care i-a fostŭ plătitŭ voturile şi care apoi, precum a şi meritatŭ, lĭ a rĕspunsŭ: »Nu facŭ nici unŭ pasŭ în causa vóstră, v'am plătitŭ voturile, nu vĕ cunoscŭ, nu vi-sŭ datorŭ cu nimica«.

Şi apoi în urmă, décă cu promisiunĭ, cu intimidărĭ, corumperĭ cu banĭ şi beuturĭ corteşii nu'şĭ ajungŭ scopulŭ de a sdrobi solidaritatea, a curma credinţa alegĕtorilorŭ, atuncĭ dau poruncă poliţiei, ca sĕ împedece pe alegĕtorii pacînicĭ în calea lorŭ, şi'ţĭ punŭ bandiţĭ în cale, nu te lasă la loculŭ alegerei, te espunŭ la primejdia vieţii în stare, că seu sĕ stai locului şi sĕ te lipsescĭ de dreptulŭ de alegere, séu sĕ te dai pe lupta de vieţă şi mórte cu bandiţii îmbĕtaţĭ şi plătiţĭ, şi apoi décă i-ai învinsŭ, se umple temniţele cu fruntaşii alegĕtorilorŭ, până când cei din partida guvernului în grabă mare facŭ alegerea şi proclamă pe deputatulŭ alesŭ.

O scimŭ fraţilorŭ, că la ultima alegere aşa amŭ păţit'o noi, amŭ fostŭ împedecaţĭ chiar în modulŭ acesta a întra în loculŭ alegerei până după proclamarea deputatului de partida guvernamentală, şi încă aşa, că nicĭ din alegĕtorii aceluia n'au lăsatŭ la votŭ, decâtŭ numai pe vr'o 80 inşĭ, cu tóte că avea vr'o 300 alegĕtorĭ, şi cu mare grabă l'au proclamatŭ de deputatŭ alesŭ. Poporulŭ sedusŭ însĕ, deşteptându-se din ameţéla sa, n'a fostŭ mulţămitŭ; cine nu crede, întrebe pe alegĕtorii maghiarĭ din Cehŭ, ei au simţitŭ şi simţescŭ, că e vai şi amarŭ de acelŭ poporŭ, care nu se póte representa prin deputatŭ, care este din némulŭ şi din sângele sĕu.

Onoraţĭ alegĕtorĭ! Dieta ţĕrei de acum în curêndŭ se va desface, şi de nou vomŭ avé ocasiune a ne folosi de dreptulŭ nostru de alegere, pentru aceea v'am chiematŭ pe d-vóstrĕ pe ḑiua de astăḑĭ aicĭ, ca sĕ ne înţelegemŭ frăţesce, că cum şi ce vomŭ face.

Noi Românii de partida naţională din tótă ţéra în anulŭ 1881 la fericita mea iniţiativă ne-amŭ legatŭ în solidaritate, că adecă în tóte causele politice, şi în deosebĭ în alegerile de deputaţĭ la dieta ţĕrei ne vomŭ sfătui înainte de tóte noi între noi şi ne vomŭ regula faptele între marginile legei.

Marea conferinţă a tuturorŭ alegĕtorilorŭ românĭ de partida naţională română prin comitetulŭ esecutivŭ este conchiemată pe 7 Maiu a. c. st. n. la Sibiiu, suntemŭ şi noi Românii din acestŭ cercŭ invitaţĭ sĕ ne trimitemŭ şi noi din sînulŭ nostru la acea conferinţă doi fraţĭ aleşĭ ai noştri ca delegaţĭ, carĭ sfătuindu-se împreună cu ceialalĭ fraţĭ trimişĭ din tótă ţéra, sĕ hotăréscă ţinuta nóstră, adecă faptele nóstre la alegerea de deputatŭ dietalŭ.

Până ce se vorŭ reîntórce trimişii noştri din marele sfatŭ alŭ tuturorŭ Românilorŭ de partida naţională şi reîntorcêndu-se ne vorŭ da sémă despre cele hotărîte, eu D-vostra ca scumpilorŭ mei fraţĭ, vĕ recomandŭ ca sĕ fimŭ cu toţii în aşteptare, ca apoi sĕ facemŭ cu puterea unirei în credinţă şi solidarĭ paşii mai departe în esecutarea hotăririlorŭ conferinţei generale.

Sunt convinsŭ că D-vóstră că în totdéuna şi de astădată mĕ veţĭ asculta şi aşa nu aflu de lipsă în astă orivinţă a vorbi mai departe, dér una încă mai am sĕ vĭ-o espunŭ:

Pe cum v'am arĕtatŭ în cursulŭ acestei vorbirĭ, dreptulŭ de alegere este cea mai scumpă avere a unui cetăţanŭ şi apoi acésta trebue sĕ o şi preţuimŭ mai pe susŭ ca tóte averile lumescĭ şi la vreme sĕ-o folosimŭ, după cea mai bună convingere a nóstră.

Sĕ nu ne lăpĕdămŭ de acestŭ dreptŭ scumpŭ, sĕ nulŭ vindemŭ nicĭ cu unŭ preţŭ, că sciutŭ este, că décă cineva te scóte din casa şi moşia ta cu sila şi cu nedreptulŭ, aştepţĭ timpulŭ potrivitŭ, ca să iai éră în folosŭ cele luate cu puterea; ce însĕ ai prăpăditŭ şi ai vêndutŭ de bună voiă, ai pierdutŭ pentru totdéuna; aşa făcêndŭ noi va veni timpulŭ, când cu mulţămire generală ne vomŭ pute saluta şi pe terenulŭ politicŭ cu „Christosŭ a înviatŭ!«

Convocare*)

Inaltulŭ ministeriu r. de interne retrimiţêndŭ statutele înaintate spre aprobare ale »Reuniunei femeilorŭ române din comitatulŭ Huniedórei«, pentru de a face unele modificărĭ, convocŭ spre acestŭ scopŭ pe membrii reuniunei nóstre la o adunare generală estraordinară pe 2/14 Maiu a. c. după prânḑŭ la 4 óre în localităţile şcolei gr. or. din Deva.

Deva, la 7 Maiu 1887.

Ana Petco, m. p. presidenta reuniunei.

Augustŭ A. Nicóră, m. p. secretarŭ alŭ reuniunei.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 12 Maiu. — Bazarulŭ ardeleanŭ s'a deschisŭ erĭ în presenţa unui publicŭ numĕrosŭ şi distinsŭ, între care cea mai înaltă aristocraţiă. Rĕspunḑêndŭ la vorbirea lui Aurel Dessewffy, ministrulŭ de comerţŭ salută reuniunea de cultură (?) pe unŭ tĕrêmŭ, pe care e sigură nu numai de simpatia publicului, ci şi de sprijinulŭ guvernului. Apoi începu esaminarea obiectelorŭ espuse. Anume au fostŭ multŭ observate ţĕsĕturile de postavŭ braşovene şi sibiene; a satisfăcutŭ anume fineţea esecutării şi corĕspunḑĕtórea alegere a colorilorŭ. Plăcerea de a cumpĕra e fórte viuă, deja în orele dintêiu s'a cumpĕratŭ de mai multe sute de florinĭ.

SOFIA, 12 Maiu. — Timpulŭ întrunirei Sobraniei încă nu s'a fixatŭ.

BUCURESCĬ, 12 Maiu. — Se vorbesce, în urma sgomotelorŭ împrăştiate, despre o apropiată schimbare în cabinetŭ. Brătianu 'şĭ-ar păstra presidiulŭ fără portofoliu, Radu Mihaiu ar primi portofoliulŭ internelorŭ, Aurelianŭ alŭ lucrărilorŭ publice, Georgianŭ alŭ agriculturei. Schimbările personale nu schimbă întru nimicŭ caracterulŭ politicŭ alŭ cabinetului.

BERLINŬ, 12 Maiu. — Scirea despre presentarea legii de închidere a graniţelorŭ contra importului cerealelorŭ nu e adevĕrată.

*) Primită aḑĭ, 30 Aprilie v. — Red.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 11 Maiu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100.95
Rentă de hârtiă 5%	87.60
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97 70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 25
Bonurĭ rurale ungare	104.80
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.70
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 60
Bonurĭ rurale transilvane	104 70
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.90
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 45
Renta de hârtiă austriacă	81.—
Renta de arg. austr.	82 60
Renta de aurŭ austr.	112 —
Losurile din 1860	135.30
Acţiunile băncei austro-ungare	876 —
Act. băncei de creditŭ ung.	284 —
Act. băncei de creditŭ austr.	280.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 97
Napoleon-d'orĭ	10 05
Mărcĭ 100 împ. germ.	62 27
Londra 10 Livres sterlinge	127 97

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 28 Aprilie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	91—	92½
Renta rom. amort. (5%)	94—	94½
» convert. (6%)	88½	89—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	35—	37—
Credit fonc. rural (7%)	104¾	105¼
» „ „ (5%)	88½	89—
» » urban (7%)	102—	102½
» » » (6%)	94½	95½
» » » (5%)	85½	86—
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	15.75	16.—
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.01	2.02

Cursulu pieţeĭ Braşovŭ

din 12 Maiu st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8 60	Vênd.	8 62
Argint românesc	»	8.50	»	8.55
Napoleon-d'orĭ	»	9.99	»	10.03
Lire turcescĭ	»	11.35	»	11.40
Imperialĭ	»	10.35	»	10.40
Galbenĭ	»	5 92	»	5.96
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.- -
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	111.—	»	112.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Nr. 4708—1887.

Publicaţiune.

2—3

Anunţările făcute în sensulŭ dispoşiţiunilorŭ § lui 189 alŭ art. de lege XXIII. din anulŭ 1885 a **obiectelorŭ de apă** şi a **drepturilorŭ pentru folosirea apei de pe teritoriulŭ oraşului Braşovŭ** zacŭ spre scopulŭ mai departei anunţări, din **1 — 31 Maiu a. c.** în despărţĕmêntulŭ protocolului de exhibite alŭ subscrisului magistratŭ, spre examinare din partea fiă-căruia.

Se provócă totŭ odată cei interesaţĭ, ca celŭ multŭ pană în **31 Maiu a. c.** sĕ ascearnă subscrisului magistratŭ eventualele observaţiunĭ la singuraticele anunţărĭ, totuşĭ însĕ pentru fiă-care anunţare, în modŭ separatŭ.

Braşovŭ, 30 Aprilie 1887.

Magistratulŭ orăşenescŭ.

Anunţŭ.

Subsemnata, absolvândŭ cu bunŭ succesŭ *şcóla de moşitŭ din Sibiiu*, doresce a se angaja ca *móşă* în vre-o comună lipsită de móşă.

Adresa este următórea:

Dobra N. Rĕsnovanŭ

Ghimbavŭ Nr. casei 75. (Weidenbach)

(Comitatulŭ Braşovŭ.)

2—2

TARIFA

anunţurilorŭ şi inserţiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6.

Pentru inserţiunĭ şi reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repeţirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repeţirĭ de	3— 4	orĭ	10%
„ „ „	5— 8	„	15%
„ „ „	9—11	„	20%
„ „ „	12—15	„	30%
„ „ „	16—20	„	40%
Dela 20 de repeţirĭ în susŭ			50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ şi reducerĭ şi peste cele însemnate mai susŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	—	—	—
Timişŭ	—	—	—	1.45
Braşovŭ (	—	—	—	—
(	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8 24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5 43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Haşfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighişóra (	11.29	—	9.19	—
(	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediaşŭ	12.29	—	10 57	—
Copsa mică	12 44	—	11.19 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blaşiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiuşŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	3.01	—	2 48	—
Uióra	3.08	—	2 56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.53	—	4 51	—
Apahida	5.10	—	5 28	—
Cluşiu (	5.30	—	5 56	—
(	—	6 03	—	8.00
Nedeşdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirişŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	—	10.51
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mezŏ-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velinţe	—	—	—	3.54
Oradia-mare (	—	9.13	—	4.05
(	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11 10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.46
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2.06	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9 41	2 17	—
Mezŏ-Telegd	—	7.33	10 19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriş	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeşdu	—	—	4.58	6.24	—
Cluşiu (	—	10.28	5.26	6.43	—
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1 06	—	—	—	10.—
Uióra	1 13	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1 41	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.(0	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2 35	—	—	—	12.12
Blaşŭ	2 48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copşa mic	3 36	—	—	—	1.32
Mediaşŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	—	—	3.03
Sigişóra	5.12	—	—	—	3.49
Haşfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Braşovŭ (	9.21	—	—	—	9.15
(	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	—	2.53	—	—
Predealŭ (	—	—	—	—	—
(	—	—	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3.14
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	12.52	—	4.50
Orăştia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5 47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4 08	—	7.40
Zam	4 25	—	8.11
Soborşin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9 33
Conopŭ	6.27	—	9 53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulişŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovaţŭ	7.59	—	11 25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok (	8.42	—	4 52
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12 10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	4.10	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	7.04
Glogovaţŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulişŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5.41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6 28	7 55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9. 8	—
Branicĭca	9 19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	- -
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	- -
Alba-Inlia	12 36	12.46	—
Teiuşŭ	1 29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6 19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7 47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Haţegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Baniţa	3.05	—	6.40
Petroşenĭ	3.37	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8 17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	10 07	—	6.10
Baniţa	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Haţegŭ	12.42	—	9 01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ